

AZ APOR VILMOS KATOLIKUS FŐISKOLA OKTATÓI MESTERSÉGES INTELLIGENCIA ATTITÜDJÉNEK ÉS IKT KOMPETENCIÁINAK KÜLSŐ MONITORINGJA 2024

A Károli Gáspár Református Egyetem IKT Kutatóközpontjával való együttműködés keretében került sor 2024 áprilisában az Apor Vilmos Katolikus Főiskola oktatói mesterséges intelligencia attitűdjének és infokommunikációs kompetenciáinak külső monitoringjára. A Kutatóközpont országos mérésenként folytatta tevékenységét, igen magas válaszadási aránnyal (N=1141), ami lehetőséget adott intézményünk relatív pozicionálására is.

A felmérésben az MI-tájékozottsági kérdések, mindegyike 1 pontot ért, a skálán összesen 10 pont volt szerezhető.

Demográfiai kérdések

2. Kérjük, adja meg nemét.*

- Férfi
- Nő
- Egyéb/Nincs válasz

3. Kérjük, adja meg születési évét.*

Adjon meg egy számot.

4. Kérjük, jelölje meg azt munkahelyét, ahol jelenleg a legmagasabb óraszámában oktat.*

Válasszon egy választ (legördülő)

5. Egyéb munkahely neve: (ha egyebet jelöli meg)

6. Kérjük adja meg, hogy hány éves felsőoktatási tapasztalattal rendelkezik (az ideit tanévet is beleértve)!*

Írjon be egy számot

7. Milyen képzési területen oktat Ön a legmagasabb óraszámában?*

*Válasszon ki egy választ
(legördülő)*

MI használattal kapcsolatos kérdések

8. Használ-e az alábbi területeken MI alapú alkalmazásokat a munkájában?*

	Nem	Igen	Nincs válasz
Tartalomkészítés (pl. ímélek szövegének megíratása, feladatsorok, tananyagok elkészítése)			
Szövegek fordítása			
Nyelvtani ellenőrzés, stilizálás (pl. oktatási anyagok, saját publikációk esetén)			
Szemléltető anyagok elkészítése, (pl. képgenerálás, szövegből ppt elkészítése)			
Anyaggyűjtés, információkeresés (pl. tudományos kutatáshoz, oktatáshoz)			
Személyre szabott oktatási anyagok készítése (pl. virtuális oktatási asszisztensek, chatbotok használata)			
Plágium, AI generált tartalom kiszűrése			
Problémamegoldás, ötletelés			
Nagy mennyiségű szöveg összefoglalása			
Nyelvtanulás			
Transcription (pl. beszélt szöveg leírása vagy szöveges tartalom hanganyaggá való átalakítása)			

9. Milyen területen használna még Mesterséges Intelligencián alapuló alkalmazásokat a munkájában?

(NEM kötelező)

Írjon be egy, vagy több szót...

10. Mennyire motiválják Önt a következő tényezők, hogy Mesterséges Intelligencián alapuló eszközöket használjon a munkájában?*

Idő, munka megtakarítása	0	1	2	3	4	5	Nincs válasz
Pénz megtakarítása	0	1	2	3	4	5	
Szeretnék lépést tartani az új technológiákkal	0	1	2	3	4	5	Nincs válasz

Színvonalasabb munkavégzés miatt	0	1	2	3	4	5	Nincs válasz
----------------------------------	---	---	---	---	---	---	--------------

11. Mi segítené elő leginkább azt, hogy hatékonyabban tudja alkalmazni az MI-t a munkájában?

Válassza ki a 3 legfontosabbat

- Megfelelő technológiai infrastruktúra a munkahelyen
- Fizetős eszközökhöz való hozzáférés
- MI képzések elérhetősége
- A munkáltató ösztönző támogatása abban, hogy az MI-vel kapcsolatos tudásom up-to-date legyen/maradjon
- Az MI egyetemi oktatásban, kutatásban történő felhasználásának szabályozása
- MI eszközök között történő kiigazodás segítése
- Nincs szükségem segítségre
- Egyéb, éspedig: ...
- Nincs válasz

12. Véleménye szerint az Ön hallgatóinak hány százaléka használ rendszeresen mesterséges intelligencián alapuló alkalmazást a következő területeken?*

Szakirodalmi források keresése, anyaggyűjtés

kevesebb, mint 25%	25% és 50% között	50% és 75% között	több, mint 75%	100%	Nincs válasz
--------------------	-------------------	-------------------	----------------	------	--------------

Prezentációk elkészítése

kevesebb, mint 25%	25% és 50% között	50% és 75% között	több, mint 75%	100%	Nincs válasz
--------------------	-------------------	-------------------	----------------	------	--------------

Esszék (dolgozatok, szakdolgozatok) megírása egy adott témában

kevesebb, mint 25%	25% és 50% között	50% és 75% között	több, mint 75%	100%	Nincs válasz
--------------------	-------------------	-------------------	----------------	------	--------------

13. Miért tartja jónak az MI megjelenését, milyen pozitív várakozásai vannak az MI vel kapcsolatban? Írja le (max. 4000 karakter).*

14. Általában milyen félelmei, milyen negatív várakozásai vannak az MI-vel kapcsolatban? Írja le (max. 4000 karakter).*

Digitális pedagógiai kompetencia

A DigCompEdu nemzetközi keretrendszer alapján

A válaszok 1-től 5-ig, növekvő sorrendben jelölik a digitális eszközhasználat mértékét.

Kérjük, jelölje meg a tanítási gyakorlatához leginkább illő választ.

1 = nem igazán jellemző, 5 = teljes mértékben jellemző /gyakran végzek ilyen tevékenységet

15. A hallgatókkal és kollégákkal történő kommunikáció során következetesen használom a különféle digitális csatornákat

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

16. A közös munkához digitális technológiákat használok az oktatási intézményen belül és kívül egyaránt

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

17. Aktívan fejlesztem az oktatáshoz szükséges digitális kompetenciáimat

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

18. Részt veszek online képzéseken pl. online kurzusok, MOOC, webináriumok, virtuális konferenciák

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

19. Különböző weboldalakat és keresési stratégiákat használok digitális források keresésére és kiválasztására

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

20. Magam készítek digitális, oktatási tartalmakat, illetve meglévőket alakítok át saját igényeimnek megfelelően

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

21. Hatékonyan védem az olyan érzékeny tartalmakat (pl. vizsgaanyagok, hallgatók eredményei, személyes adatok).

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

22. Átgondolom, hogyan, mikor és miért használom a digitális technológiákat a hozzáadott érték biztosításához

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

23. Figyelemmel kísérem hallgatóim aktivitását és interakcióit az általunk oktatási céllal használt online együttműködési felületeken (pl. Moodle, Canvas, Teams stb.)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

24. Hallgatóim a csoportmunkák során digitális technológiákat használnak munkájuk dokumentálására

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

25. Digitális eszközökkel segítem a hallgatókat tanulásuk megtervezésében, dokumentálásában és ellenőrzésében

(pl. önértékelő kvízek, e-portfoliók, online tanulási naplók, blogok)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

26. Digitális értékelési megoldásokat alkalmazok hallgatóim fejlődésének nyomonkövetésére.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

27. Az összes hozzáférhető adatot elemzem, hogy időben azonosítsam a segítséget igénylő hallgatókat

Az „adatok” az alábbi információkat tartalmazzák: hallgatói teljesítmény, jegyek, részvétel, online környezetben zajló interakció.

A „segítséget igénylő hallgatók” közé tartoznak a következő típusok: a lemorzsolódó vagy aluteljesítő hallgatók, sajátos nevelési igényű hallgatók, hiányos transzverzális tudással (pl. szociális, verbális vagy tanulással kapcsolatos) rendelkező hallgatók.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

28. Használok a digitális technológiákat, hogy hatékonyan tudjak visszajelezni hallgatóimnak

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

29. A digitális feladatsorok, tesztek elkészítésekor figyelek a lehetségesen felmerülő problémákra, pl. egyenlő hozzáférés biztosítása, eszközök közötti kompatibilitási és konverziós problémák, a digitális kompetenciák hiánya

Jelöljön ki egy választ

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

30. Digitális eszközöket használok a személyre szabott tanulási lehetőségek biztosítására pl. tanulási szükségleteiknek, preferenciáiknak és érdeklődésüknek megfelelően különböző digitális feladatok

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

31. A digitális eszközöket a hallgatók tanórai aktivizálására használom

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

32. Megtanítom a hallgatóimnak, hogyan értékeljék az információforrások megbízhatóságát és hogyan azonosítsák a félrevezető információkat és előítéleteket

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

33. Feladataim szükségessé teszik, a hallgatók digitális kommunikációját, együttműködését a csoportban vagy azon kívül

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

34. Olyan feladatokat biztosítok a hallgatóknak, melyekben digitális tartalmakat kell létrehozniuk (pl. videók, hanganyagok, fotók, prezentációk, blogok, wikik stb.)

Jelöljön ki egy választ

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

35. Megtanítom hallgatóimnak a biztonságos és felelős viselkedést az online térben

Jelöljön ki egy választ

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

36. Bátorítom a hallgatóimat arra, hogy digitális eszközökkel kreatívan oldjanak meg problémákat, pl. a tanulási folyamat során

Jelöljön ki egy választ

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

MI tájékozottság

Hornberger – Bewersdorff – Nerdel: MI-tájékozottság skálájának adaptált változata, mely több területen vizsgálja az általános MI tájékozottságot. A helyes válaszok a kérdőív befejezése után megtekinthetők.

37. Mitől lesz intelligens a mesterséges intelligencia?

- A mesterséges intelligencia tud járni és beszélni
- A mesterséges intelligenciának mesterséges agya van
- A mesterséges intelligencia legalább olyan intelligens, mint az ember
- A mesterséges intelligencia racionálisan cselekszik azért, hogy egy adott célt a lehető legsikeresebben érjen el
- Nincs válasz

38. Miért viselkednek intelligensen az AI-rendszerek?

- Nincsenek érzéseik, amelyek elvonhatnák a figyelmüket a feladatukról.
- Önállóan gondolkodnak és saját céljaikat követik
- Úgy lettek programozva, hogy egy adott célt minél jobban igyekezzenek elérni
- Az emberi agyhoz hasonló felépítésűek, ezért hasonló intelligenciával rendelkeznek
- Nincs válasz

39. Melyik feladatban jobb már most is az MI az embernél?

- Daganatok felismerése

- Szoftverek programozása
- Regények fordítása
- Rákgyógyító terápia tervezése
- Nincs válasz

40. Mely területeken jobb még mindig az ember a mesterséges intelligenciánál?

- Szélsőséges időjárási események előrejelzése időjárási adatokból
- Egy matematikai tétel bizonyítása
- Kvízkérdések megválaszolása
- Pókerezés
- Nincs válasz

41. Melyik területen alkalmazzák jellemzően a mesterséges intelligenciát?

Válasszon ki egy választ

- Hitelkártyacsalások kiszűrése
- Kriptovaluta-bányászat
- Digitális lábnyomkövetés (Web tracking)
- Azonnali üzenetküldő szolgáltatások titkosítása
- Nincs válasz

42. Képzeld el, hogy egy virtuális asszisztenssel cseveg az interneten. Hogyan tudná megállapítani, hogy emberrel vagy mesterséges intelligenciával áll-e kapcsolatban?

- Nem is fog fáradni, mivel az írásbeli kommunikációban már nem lehet különbséget tenni ember és mesterséges intelligencia között
- Feltesz egy nehéz tárgyi kérdést, hiszen arra csak egy ember tud válaszolni
- Direkt néhány gépelési hibát ejt a szövegében, így a mesterséges intelligencia már nem érti meg, de egy ember igen
- Beszúr egy ironikus megjegyzést, mert ezt az emberek jobban megértik
- Nincs válasz

43. Hogyan befolyásolhatja az ember a gépi tanulás eredményét?

- Az előrejelzés pontosságának kiszámításával
- Azzal, hogy a gépi tanulási adatokat véletlenszerűen osztja tanító- és teszt adatokra
- A modell megválasztásával
- A modell absztrahálásával
- Nincs válasz

44. Milyen mértékben befolyásolhatja az ember a gépi tanulás eredményét?

- Az ember aligha tudja befolyásolni a gépi tanulás eredményét, mivel az automatikusan fut
- Az eredményt csak akkor lehet befolyásolni, ha kiválasztjuk azokat az adatokat, amelyek alapján a modell tanulni fog
- Az ember a fejlesztés során több folyamatlépésben is befolyásolhatja az eredményt
- Az ember csak az eredmények értelmezését tudja befolyásolni
- Nincs válasz

45. Miért érhetnek el jó eredményeket a gépi tanuláson alapuló rendszerek?

- Munkájukat gyakran emberek felügyelik és szükség esetén korrigálják ("felügyelt tanulás")
- Hasonlóan, de gyorsabban gondolkodnak, mint az emberek
- Nagy mennyiségű adatból tudnak következtetéseket levonni, és így javítani a modelljüket
- Szakértői tudást tartalmazó szakértői rendszerekből erednek
- Nincs válasz

46. Milyen adatokat használnak a streaming-szolgáltatások MI alapú ajánlórendszerei?

- Minden felhasználónak a szolgáltatás használata során képződött adatát
- Csak az adott felhasználónak, de az interneten hagyott összes adatát
- Csak más felhasználók adatait
- Csak az adott felhasználónak és csak a szolgáltatás használata során képződött adatát
- Nincs válasz

A digitális kompetencia felhasznált mérőeszköze az Európai Unióban elfogadott DigCompEdu keretrendszer volt:

Amennyiben pontszáma 20 alatt van, Ön Újonc (A1)

Ez azt jelenti, hogy: Lehetősége van fejleszteni a digitális technológiákat érintő kompetenciáit. A kérdőíves felmérés Önt érintő visszajelzései arról tanúskodnak, hogy még többféle területen is fejlesztheti Önmagát. Az elkövetkezendő fejlődési szakaszban, fókuszálva az oktatási stratégiáinak fejlesztésére, válasszon ki néhány területet. Ha így teszi, hamarosan elérheti a következő szintet, a Felfedező.

Amennyiben pontszáma 20 és 33 között van, Ön Felfedező (A2)

Ez azt jelenti, hogy: Ön tudatában van a digitális technológiák nyújtotta lehetőségnek és oktatói munkájában érdeklődéssel fordul felfedezésük iránt. Néhány területen már elkezdte a digitális technológiák használatát, ami után egyre meggyőzőbben tudja kiaknázni azokat. Kollégáival történő együttműködés és információcsere során fejlesztheti kompetenciáit és szélesítheti a digitális eszközök használata terén meglévő képességeit. Ennek segítségével elérheti a következő szintet, az Integrálót.

Amennyiben pontszáma 34 és 49 között van, Ön Integráló (B1)

Ez azt jelenti, hogy: Többféle kontextusban és céllal is kísérletezik a digitális technológiák

használatával, integrálva azokat saját oktatói gyakorlatába, munkájába. Szakmai elhivatottságának sokrétű fejlesztése céljából képes azok kreatív alkalmazására. Hasznára lehet azonban, ha mélyebben megismeri, mely technológiák használhatók az egyes helyzetekben, valamint ha megismeri, mely digitális technológiák támogatják leginkább különféle pedagógiai stratégiáit és módszereit. Próbáljon

meg több időt szentelni a reflektív és adaptív tevékenységeire, amelyek kollaboratív tudáscserével kiegészülve lehetővé teszik, hogy elérje a következő szintet, a Szakértőt.

Amennyiben pontszáma 50 és 65 között van, Ön Szakértő (B2)

Ez azt jelenti, hogy: Ön magabiztosan, kreatívan és kritikusi szempontból is használja a digitális technológiákat, ezzel fejlesztve szakmai tevékenységeit. Különböző szituációkban különböző technológiákat használ, miközben megpróbálja megérteni a különféle digitális stratégiák előnyeit és hátrányait. Annak tudatában, hogy még sok mindent nem próbált ki kíváncsian fordul és nyitott az új ötletek felé, irányába. Az új területekkel különféle stratégiáinak tágítása, strukturálása és megerősítése céljából kísérletezik. Ossza meg tapasztalatait más kollégákkal is és fejlessze kritikusi digitális kompetenciáit, hogy elérhesse a következő szintet, a Vezetőt.

Amennyiben pontszáma 66 és 80 között van, Ön Vezető (C1)

Ez azt jelenti, hogy: Következtesen és széleskörűen közelíti meg a digitális technológiák használatát, ezzel is fejlesztve a pedagógiai és szakmai gyakorlatait. A digitális stratégiák széles körére támaszkodik, amelyekből könnyen kiválasztja az adott szituációnak megfelelőt. Folyamatosan reflektál és fejleszti digitális stratégiáit. Kollégáival folytatott szakmai együttműködése során folyamatosan naprakész a fejlesztések és ötletek terén és másokat is meg tud győzni a digitális technológiák oktatási és tanulási hasznáról. Ha kész valamivel többet kísérletezni, elérheti a következő szintet, az Úttörőt.

Amennyiben pontszáma 80 fölött van, Ön Úttörő (C2)

Ez azt jelenti, hogy: Ön megkérdőjelezi azon jelenleg érvényben lévő digitális és pedagógiai gyakorlatok helytállóságát, amelyekben Ön Vezető szerepet ért el. A további fejlesztésekre fókuszáló innovatív tevékenységéből eredően tudatában van ezen gyakorlatok korlátainak és hátrányainak. Innovatív és komplex digitális technológiákkal kísérletezik és/vagy használatukhoz új pedagógiai megközelítéseket dolgoz ki. Ön vezeti a fejlesztéseket, innovatív megoldásokat és példaként szolgál más oktatók számára.

Az Apor Vilmos Katolikus Főiskola csaknem teljes főállású oktatói közössége, 42 fő részt vett a mérésben. A résztvevők szintjei között mindkét mérési szempont esetén jelentős különbségek mutatkoznak, ám az intézményi átlagok az országos átlagpontszámokhoz viszonyítva biztató eredményt mutatnak. A DigCompEdu besorolások tekintetében a szórás lényegében a szakértői szinten vagy afölött valósul meg. A Mesterséges intelligencia témakörében a pontszámok nem állnak detektálható korrelációban az IKT kompetenciák mért szintjével, ezen a területen belső továbbképzés szükséges.

DigCompEdu pontok Teljes minta átlaga: 73,43 Intézményi átlag: 72,74	MI tájékozottság pontok Teljes minta átlaga: 5,20 Intézményi átlag: 4,63
79	4
87	4
99	4
80	3
55	5
69	9
94	5
70	7
65	5
102	8
74	5
100	6
49	5
76	5
72	4
54	3
97	5
90	6
54	6
90	6
51	5
102	5
67	6
95	3
57	5
61	5
79	4
55	5
72	1
60	6
71	5
50	8
66	6
80	6
96	4
47	5
66	4
73	1
76	4

39	1
58	5
85	0
66	0